

Nr. 35.

Søndag den 1. Juni.

1890.

Ungdom.

Fortælling af Henrik Pontoppidan.

Derfor De virkelig har noget at tale med mig om, skal jeg bereb villig staa til Deres Tjeneste," sagde Emanuel og satte sig igen. Han begyndte at føle, at han havde forvovret sig, og var ogsaa bleven rent legemlig lidt mat oven paa det usædvanlige Bredesudbrud.

Først da Bæveren havde forvisset sig om, at Emanuel havde sat sig rigtig til Rette igen, tog han atter findigt og omstændeligt Ordet. "Ser De, Hr. Pastor," sagde han. "De nævnte før Deres Fru Moder. Ja, det kender Hr. Pastoren vel nok, at hendes Navn altid har haft en god Klang hos os, og at vi tabte meget, da hun døde. Hun var jo saadan i Hemmelighed lige som en Slags Moder for mange af os, for vore Højskoler og Friskoler og Foreninger. Hun hjalp os saa godt, hun kunde, og der sidder mangen Mand og Kvinde Landet over, som takker

hende i hendes Grav. Ja, jeg har nu selv kendt Deres Moder rigtig godt, tør jeg sige."

"Har De?" udbrød Emanuel forbauset.

"Jeg har da ogsaa tit hørt tale om hende. Paa Højskolen havde vi hendes Billede," sagde pludselig Karen og saa op med af Begejstring blussende Kinder.

"Ogsaa De?"

Emanuel's Dine søgte vilkaarlig den kendte Portræt-Samling paa Væggen. Han sad i stum Forbavselse.

"Og nu kan De jo nok forstaa, Hr. Pastor," vedblev Bæveren. "Alt da vi fik at vide her, at det var Fru Hansens Sø, som vi skulde have til Præst — saa kan det nok være, at vi blev glade. Vi tænkte jo, at det maatte da rigtig blive en Præst efter vort Hjerte. Og vi trænger til en saadan Mand her, . . . vi trænger rigtig saa inderlig til ham. Men se det kan De nu ikke rigtig forstaa. For De har nu levet derovre i København, og derfor kan De jo ikke vide, hvad det er, vi Bønder trænger til. Og nu maa jeg jo nok have Lov til at sige ganske ærligt, at vi sandt ikke hos Dem, hvad vi ventede, og at det nu har gjort os saa meget bedrøvede. Vi troede, vi skulde have en rigtig frisk ung Mand, og saa fik vi . . . ja, nu maa De ikke blive vred . . . men De er jo dog ligesom Tønnen og de andre. Og maaske er det netop saadan, at De skal være . . . men det er bare slet ikke for os. Vi Skibberuper har nu en Gang saadan vor egen Smag, ved De nok."

Emanuel sad rolig og bed sig i Underlæben. Han hørte kun halvt Bæverens Tale. Han var bleven helt underlig til Mode ved at høre sin Moder nævnet her i denne Stue og af disse Menneſter som en gammel Bekendt — som en, de fuldt forstod og mindedes med Taknemmelighed. Da Bæveren sluttede, sagde han, halvt i Tanker, og med endnu en Rest af sin forrige Fornemhed:

"Jeg forstaa Dem naturligvis ikke helt — men vil De sige mig: hvad forlanger De egentlig af den Præst, der skal tilfredsstille Deres Ønsker?"

"Ja, se det er ikke let at sige med et Par Ord, Hr. Pastor," sagde Bæveren og

fæstede nu sine smaa, skinnende Øjne paa ham. "Men vi mener da først, at vi maa have en Mand, der taler til os ligesom til andre Menneſter og ikke som til en Flok Røeg, han er sat til at passe . . . saadan en Mand, der kender os og gaar imellem os ligesom en af vore egne. Se, nu f. Eks. med Prædikenerne . . . Ja, Pastoren maa nu ikke blive vred, men . . . stont vi jo er glade ved, at De da ikke saadan stælder os ud som Tønnesen, og stont vi jo meget godt kan se, Hr. Pastor, at Deres Prædikener er meget smukke og pæne og poetiske og saadan rigtig hvad man kalder vel holdte — for det er de — saa er det alligevel ikke noget for os Bønder. Vi kan ikke forstaa det. Men det ligger vistnok meget i, at saa mange gode Præster aldrig taler uden i Kirkerne, og derved kommer der denne Højtidelighedsfuldhed over alt, hvad de siger. Det er saamænd tit disse kolde og klamme Kirker, som har Skylden — det sagde ogsaa Højskoleforstander Nielsen her forleden."

"Troer De?" sagde Emanuel og smilte vilkaarlig. Tanken slog ham flygtigt, og Bæverens — om end betingede — Nos over hans Prædikener stremte ham til Velvilje.

"Ser De, Hr. Pastor — vi har nu f. Eks. en Forebragsforening her i Skibberup."

Ved dette Ord gik der som et Ryk gennem Anders Jørgen og Karen. Det var tydeligt: her var det, Kampen brændte. Denne Forebragsforening havde været den hvasse Torn i Øjet paa Provst Tønnesen; det Vaaben, der var bleven benyttet imod ham — og Emanuel vidste det.

Han lænede sig tilbage og lukkede Øjnene med utilgængelig Mine.

"I denne Forebragsforening," vedblev Bæveren roligt og forsigtigt. "Der taler vi saadan jævnt og ligefrem til hinanden om, hvad der ligger os paa Hjertet. Kapellanen ved vel nok, at der kommer mange fremmede Talere til os ogsaa; men ellers fortæller vi selv, hvad vi kan have at sige hinanden . . . saa har vi jo dog i alle Fald et sundt Tidsfordriv, som er bedre for Ungdommen end at jøve de lange Aftener hen paa Benken eller bruge dem til Drik og Svir. Men det forstaaar sig af sig selv, at det, som vi kan have at